

عنوان مقاله:

بررسی فقهی- حقوقی مبنا و ماهیت حریم

محل انتشار:

فصلنامه فقه، دوره 24، شماره 91 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

عبداله امیدی فرد - دانشیار دانشگاه قم

رویا صارمی جویباری - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

حریم در مقررات موجود کارکرد ویژه ای دارد. مقررات مختلفی ذیل موضوع حریم وجود دارد که هر یک از آنها به مقتضای موضوع خود، حریم را متناسب با آن به کار برده است. از آنجایی که قانونگذار در قوانین مختلف از رویه‌یکسانی پیروی ننموده، ماهیت و مبانی حقوقی حریم مبهم باقی مانده است. در مواد 137 و 138 قانون مدنی، به پیروی از نظر مشهور فقیهان، بر اندازه برخی از حریم ها تا کید شده است؛ حالآنکه در دیگر مقررات گاهی نظر به مشهور پذیرفته شده و در برخی موارد به حکم ضرورت از آن تخطی شده است. افزون بر این، ماده 136 همان قانون، مبانی حریم را کمال انتفاع و در ماده 139 جلوگیری از ضرر دانسته است. از این رو، وجه منطقی جمع دو ماده ذکرشده با تردید روبه روست. از آنجایی که در صورت وجود ابهام در مقررات قانونی، قاضی موظف است با مراجعه به منابع معتبر فقهی حکم مسیله را استنباط نماید، می توان گفت: براساس ضوابط و اصول فقهی، مبانی کمال انتفاع با درنظر گرفتن ملک ذوالحریم و بدون ملاحظه املاک یا مالکان یا حریم دیگراناست. باوجود این، مبانی جلوگیری از ضرر در صورتی مطرح می گردد که پای حق دیگری به میان آید. در صورت تعارض میان کمال انتفاع و ضرر، قاعده لاضرر مقدم می گردد.

کلمات کلیدی:

حریم، حق، حق حریم، ملک، حق انتفاع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/835683>

